

Werkplan UKB-werkgroep Collectiemanagement 2026

Januari 2026

Terugblik 2025

Begin 2025 heeft de werkgroep een [meerjarenplan 2025-2029](#) opgesteld. Hiervoor zijn in de winter van 2024-2025 actuele vraagstukken geïnventariseerd die kunnen worden geclusterd in drie domeinen:

1. Landelijk bewaarbeleid en deselectie
2. Acquisitie/collectievorming
3. Trendwatching

De werkgroep heeft twee keer live en één keer online vergaderd. Qua concrete werkzaamheden heeft in 2025 de nadruk gelegen op het eerste domein:

- In samenwerking met de UKB-taakgroep afbakening Bijzondere Collecties is in 2025 een eerste voorstel voor een herziening van het bewaarbeleid voor materiaal vóór 1950 opgesteld. Deze is in de zomer van 2025 voorgelegd aan de werkgroep Content en Metadatabeheer/Expertisegroep metadata. Op basis van hun input en zorgen over de praktische gevolgen van dit nieuwe beleid, heeft de taakgroep afbakening BC besloten om eerst een probleemschets en plan van aanpak op te stellen. De werkgroep Collectiemanagement is nu in afwachting van de vervolgstappen.
- In 2024 is vanuit de werkgroep in samenwerking met CMB/EM een taakgroep deselectie opgericht. Deze taakgroep heeft in 2025 een gids opgeleverd met praktische richtlijnen voor deselectie en twee kennissessies en een feestelijke gidspresentatie georganiseerd. De gids eindigt met een reeks aanbevelingen. Een concreet voorstel voor vervolgstappen en waar deze te beleggen is in de laatste vergadering van 2025 goedgekeurd door de werkgroep.

Ook hebben tijdens de live vergaderingen verdiepende sessies en uitwisselingen plaatsgevonden over vraagstukken uit het tweede en derde domein:

- Kennisuitwisseling rond het omgaan met actuele bezuinigingen op collectiebudgetten.
- Inspiratiesessie over de connectie tussen fysieke en online collecties (Collection Wall, TU Delft).
- Expertlezing en uitwisseling over AI en collectiemanagement (Wageningen).

Ten slotte heeft de werkgroep zich beziggehouden met actualiteiten buiten het meerjarenplan:

- Initiatief voor en schrijven van het [UKB-statement](#) n.a.v. de veranderende strategie van Clarivate/Proquest.

Werkplan 2026

Hieronder beschrijven wij aan welke vraagstukken uit het meerjarenplan wij prioriteit willen verlenen, waarbij wij met name nauw aansluiten bij de volgende prioriteiten van de UKB:

- Positionering: adresseren van strategische vraagstukken die spelen voor elke UB vanwege het veranderende speelveld (vraagstukken 2 en 3)
- Ontwikkeling van competenties en vaardigheden: bevorderen van behoud en ontwikkeling van competenties, bijv. door kennisdeling (vraagstuk 1)

Prioriteiten in 2026

1. Uitzetten en monitoren landelijke vervolgstappen rond deselectie n.a.v. de aanbevelingen in de deselectiegids

De vervolgstappen rond deselectie zijn belegd bij de WG CM. Het [concrete voorstel](#) met prioritering van de vervolgstappen, opgesteld door de taakgroep deselectie, is op 9 december goedgekeurd door de WG CM. In 2026 wordt het voorstel uitgewerkt, uitgezet en gemonitord door een kleine taakgroep vanuit de WG CM.

2. Efficiëntere acquisitie(processen)

Veel collectiebudgetten staan onder druk. Graag onderzoeken we de voor- en nadelen om de landelijke aanschaf te coördineren van abonnementen, pakketten en reeksen. Eerst wordt vanuit de WG een taakstelling voor een taakgroep voor dit onderwerp opgesteld, waarna ook buiten de WG experts worden benaderd die mee zouden kunnen draaien in deze taakgroep.

3. Betere inkoopvoorwaarden voor licenties (niet onder Surf)

Invloed uitoefenen op onderhandelingen over licentievoorwaarden is voor individuele instellingen vaak lastig. Graag onderzoeken we hoe we door samen op te trekken sterker kunnen staan in de onderhandelingen, die tot nu toe telkens per universiteit gedaan worden. Eerst wordt vanuit de WG een taakstelling voor een taakgroep voor dit onderwerp opgesteld, waarna samenwerking wordt gezocht met de WG Licenties en de contactgroep licentiemanagers. Vanuit onze WG zetten we graag in op onderwerpen als publieke waarden naast licentievoorwaarden, onderlinge afstemming t.b.v.

onderhandelingen buiten SURF om, coördinatie aankoop archieven met oog voor voorwaarden m.b.t. IBL en text and datamining (TDM).